

Mål- og indholdsbeskrivelse for SFO ØnskeØen

Helhed i dagligdagen – mellem skole og SFO:

Lærere og pædagoger har ud fra hver deres faglige baggrund et fælles ansvar for, at børnene bliver udfordret hele dagen og dermed kommer rundt om ”det hele barn” gennem undervisning og SFO-aktiviteter.

Der skal foregå en ”overleveringspraksis” mellem lærere, pædagoger og børn, hvis der er episoder som er vigtige at videregive, så det ikke er overladt til børnene selv at klare kommunikationen mellem skole og SFO.

Pædagogernes faglige arbejde.

I SFO skal barnet møde nogle grundlæggende værdier. Disse værdier skal ligge til grund for arbejdet, og som pædagogerne målrettet skal videreformidle til børnene.

I SFO vil børnene derfor møde pædagoger, der tænker i helheder og som er anerkendende i deres tilgang til dem.

- De ser barnet som et unikt og betydningsfuldt individ, der har krav på at blive værdsat og taget alvorligt.
- De følger op på børnenes initiativer og giver dem medindflydelse på den fælles hverdag, så de mærker, at deres mening har en værdi, og at de derved opnår en ejerskabsfølelse.
- De er til stede i øjeblikket og kan møde barnet der, hvor det er lige nu.
- De samler op på de små dialoger, der har betydning for det enkelte barn - de er nysgerrige, opmærksomme og lyttende.
- De skaber glæde og begejstring for den fælles hverdag, der er præget af livskvalitet, udvikling og fællesskab.
- De er nysgerrige og interesserede på verden og lader engagement og livsglæde smitte af i samværet med børnene.

SFO – et fællesskab:

Hvad er en god ven? Kan gode venner blive uvenner? Hvad er jeg særlig god til? Hvor går mine grænser? Hvordan kan jeg kende andres grænser? Hvordan kan vi samarbejde om en fælles opgave?

Pædagogerne skal opfordre og udfordre børnene til at være nysgerrige på hinanden og vise opmærksomhed overfor hinanden og omverdenen.

De børn, som ikke selv formår at etablere relationer til kammeraterne, og som i deres tilgang er konfliktsøgende får støtte ved f.eks., at der igangsættes aktiviteter, som tager udgangspunkt i det enkelte barn, men som også giver plads til andre og åbner mulighed for at skabe en udvikling af de sociale spilleregler.

Trivsel skal være til stede hele tiden, og det omhandler både den fysiske, den psykiske og den sociale trivsel. Børnene skal have udfordringer og turde tage udfordringer.

Pædagogerne skal være tydelige i deres tilgang til børnene. Hvad er acceptabel og hvad er ikke?

Idræt og motion: et naturligt valg.

Hvorfor får man sidestik? Kan man tabe og vinde med samme sind? Kan vi sammen løfte den store madras? Hvorfor skal man spille sammen med de andre på holdet?

Fysisk aktivitet er et godt rum for social læring. Gennem fysisk aktivitet lærer børn at samarbejde, følge fælles spilleregler og finde en god omgangstone, både når man vinder, og når man taber. Børnene lærer at acceptere hinandens forskelligheder og grænser. Pædagogerne skal være garanter for, at der gennem leg, idræt og fysisk aktivitet skabes glæde og samvær i børnegruppen som styrker fællesskabet, og der herigennem skabes mulighed for relationer på tværs af alder, køn og grupper. SFO'er har adgang til brug af de hal og idræts- faciliteter, der er ved Struer Energi Park - både udendørs og indendørs. Udeleg er et stort aktiv for børnene i SFO. Når børnene udfordres kropsligt og får mulighed for at få positive erfaringer med at bevæge sig, er det medvirkende til at danne grundlaget for et aktivt liv som forudsætning for en sund livsstil.

Digitale medier – hvordan bruger vi dem?

Hvorfor tror man, at de digitale medier skaber inaktivitet hos børnene? Hvorfor bliver børnene antisociale af at spille på computer? Hvad siger forskningen og hvad er skræmmebilleder?

Pædagogens rolle er at lære børn at navigere rundt i medieverdens muligheder. For børn er internettet og digitale spil et fristed og ikke et sted, der skal overvåges. Det betyder ikke, at man skal lukke øjnene for, hvad der sker, men til gengæld at tilbyde information om at færdes sikkert, samt hvordan vi behandler hinanden online.

Medier/digitale spil er kommet for at blive, og det er vigtigt med oplyste pædagoger, så vi undgår ”medie-panik”. Vi skal have sat os ind i de tilgængelige spil, der tilbydes i institutionen, og hvad man konkret vil bruge dem til.

Digitale spil og online fællesskaber gør det muligt at danne sociale relationer, da det giver børnene et fælles tredje, selve spillet. Det gør, at børn på tværs af sociale/faglige kompetencer og aldre kan være på samme niveau.

Forsker Henry Jenkins, har forsket i hvilke kompetencer man kan tilegne sig ved at deltage i en kultur, der værdsætter innovation, samarbejde, vidensopbygning samt evnen til at udnytte kollektiv intelligens netværk, hvilket er inkluderet i mange digitale spil. Her er nogle eksempler på de kompetencer, man kan være med til at styrke, ved brugen af digitale medier som et pædagogisk værktøj

- Igennem spil, har børn evnen til at eksperimentere med sine omgivelser som en form for problemløsning.
- Man får evnen til at kunne påtage sig alternative identiteter med henblik på improvisation og opdagelse.
- Multitasking – Evnen til at scanne omgivelser og flytte fokus til de vigtige detaljer i spillet og til at udnytte dem hurtigt og bedst muligt.
- Distribueret kognition – Dvs. evnen til at interagere meningsfuldt med værktøjer, som udvider mentale evner
- Vurdering – Evnen til at evaluere pålideligheden og troværdigheden af forskellige tilgængelige informationskilder. Her er det samtidig relevant, at pædagogen kan bidrage til, hvordan børnene færdes os online.
- Forhandlinger – Evnen til at deltage i forskellige fællesskaber, forholde sig kritisk til og respektere flere perspektiver samt forståelse for og evne til at

følge alternative normer.

Kultur: Hvem er jeg og hvem er du?

Hvorfor holder vi fastelavn? Hvad betyder demokrati? Hvad er det særlige ved vores måde at være sammen på? Hvad er vores værdier, normer og traditioner og hvorfor er der forskel?

Kulturen i SFO skal være rammen omkring det pædagogiske arbejde og skal kunne afspejles i stor udstrækning i strukturen i hverdagen og gennem den måde, vi er sammen på.

Samværet i SFO skal bære præg af en række traditioner. Både de traditioner der knytter sig til hverdagens genkendelige struktur, men også traditioner der knytter sig til særlige højtider som fastelavn, påske, halloween og julegaveværksteder.

Genkendeligheden i de tilbagevendende begivenheder skaber tryghed for børnene.

Pædagogerne skal være kulturbærere, og det er vigtigt, at være åben over for nytænkning. Der skal være plads til at kulturen kommer til debat. Børnene skal være med til at udvikle og tilpasse kulturen. Der skabes grobund for en ejerskabsfølelse, og børnene kan være med til at bære kulturen med sig og give den videre som kulturformidlere. De demokratiske principper udgør en vigtig ramme om arbejdet i SFO, og børnene skal opleve, at deres ideer og meninger har værdi.

Det er vigtigt at kunne se sin egen kultur i et større perspektiv. Derfor skal børnene tilegne sig kendskab til viden om og forståelse for andre kulturer for derigennem at mindske fordomme.

Børnene skal lære respekt for ligheder og forskelle og derved opleve den mangfoldighed, der er indenfor alle områder i samfundet.

Naturen – hvad er det for en størrelse!

Hvor kommer maden fra? Hvad kan vi bruge fra naturen? Hvorfor bliver det vinter?

Hvordan dannes sne? Kan man læne sig op ad vinden? Hvordan føles en slange?

Pædagogerne skal vise børnene, at naturen er en næsten uudtømmelig kilde til oplevelser og erfaringer. Naturforståelse skal integreres i det pædagogiske arbejde, og det sker ved, at tage ud i naturen og ved at bringe naturen med ind i SFO.

Pædagogerne skal udvikle børnenes kendskab til deres lokalområde og forbindelsen til den store verden. Det er vigtigt, at børnene tilegner sig forståelse for, at vi alle er en del af en større helhed, og at vi er gensidigt afhængige af naturen.

Naturens ressourcer er ikke ubegrænsede, og i det pædagogiske arbejde med naturforståelse er det vigtigt, at børnene udvikler et ansvar for ressourcernes begrænsning samt en forståelse for, hvordan vi kan tænke og handle ud fra mest mulig hensyntagen til naturen.

Børnene skal udvikle forståelse for sammenhænge i naturen som fx indsigt i årstidernes skiften og råvarernes vej fra jord til bord.

Udtryksformer: Hvordan bliver jeg forstået?

Hvordan tegner man et jordskælv? Hvad er en god historie? Hvordan føles rød? Hvad kan man bruge sproget til? Kan man læse en tegning? Kan man tale med kroppen?

Børnene skal have udfordringer, så evnen til at udtrykke sig gennem krops-, tale- og skriftsprog og gennem æstetiske udtryksformer, udvikles.

Gennem kendskab til og beherskelse af forskellige udtryksformer tilegner barnet sig

konkrete redskaber til at kommunikere og formidle sin egen og gruppens fortællinger. De sproglige og æstetiske produktioner bliver en del af barnets spor, hvorigennem progressionen i den personlige udvikling bliver tydelig. Det er en vigtig del af det pædagogiske arbejde at udfordre børnene til at sætte positive spor gennem bl.a. tegninger, malerier, drama og musik.

Filosofisk udfordring: Din virkelighed og min virkelighed!

Hvad er uretfærdighed? Kan to have ret? Hvor er min plads i verden? Hvad sker der, når man dør?

Det pædagogiske arbejde skal give næring til børnenes nysgerrighed og fantasi ved at udvikle og udfordre det, der aktuelt rører sig i børnegrupperne. Gennem planlagte og spontane aktiviteter og projekter skal børnene introduceres til nye temaer, begreber og fænomener.

Gennem indlevelse og engagement er det pædagogernes opgave at hjælpe børnene til at udvikle evnen til at fordybe sig. Fordybelse giver ro og efterlader rum til refleksion og forståelse og til at stille spørgsmål til verden og dens sammenhænge.

Et vigtigt redskab til at skabe refleksion og forståelse er dialog og samtale. Derfor skal børnene opleve, at der kan være flere måder at forstå de samme ting på. Den fælles diskussion og refleksion bidrager til forståelse for andres perspektiver og forskelligheder og for sig selv.

Revideret i november 2019.